

Rapportage sturen op het sociaal domein 2^e ijkmoment 2021

Algemene Informatie	
Portefeuillehouders	Corine Dijkstra, Rogier Tetteroo, Michiel Bunnik, Thierry van Vugt
Rapportageperiode:	April-Juni (tweede kwartaal) 2021
Versie	28 september 2021

Samenvatting
Rapportageperiode: april-mei-juni 2021 (2e kwartaal)

Samenvatting

Inmiddels is de integrale uitvoeringsorganisatie in het sociaal domein een half jaar een feit. Dit is een grote verandering in de manier van werken in het sociaal domein en de dienstverlening naar onze inwoners. Klanten komen binnen via één integrale toegang, de dienstverlening is meer klantgericht. Natuurlijk zijn er nog allerlei ontwikkelpunten, maar er wordt al echt een ander type dienstverlening geboden en er wordt goed samengewerkt rond de vraag van de inwoner. Het college is er trots op hoe deze omslag verloopt.

Ook zijn er mooie ontwikkelingen als gevolg van uitvoeren van de nota sociaal domein '*Iedereen kan meedoen*' 2020-2023. In het afgelopen half jaar is al een start gemaakt met verreweg de meeste opgaven.

Op de nieuwe ambities op het gebied van inclusie en preventie zijn belangrijke stappen gezet. Samen met onder meer de Regenboogalliantie, Libertum en Stichting 21 maart is het Antidiscriminatieplatform Gouda opgericht. In juni 2021 is het Gouds Preventieakkoord '*Samen stappen zetten naar een gezond Gouda*' van start gegaan. Hierin zijn 24 acties benoemd om Gouda gezonder te maken.

De transformatie van de zorg is in volle gang. Gewoon Thuis Volwassenen is geïmplementeerd in alle deelnemende gemeenten in de regionale samenwerking Midden-Holland. Van de 75 cliënten in de pilot hebben 66 een beschikking Gewoon Thuis gekregen.

De hulp en ondersteuning aan inwoners die te maken hebben met huiselijk geweld, kinder-of ouderenmishandeling is verbeterd, gericht op het werkelijk bereiken van positieve resultaten voor de lange termijn. Er is gewerkt aan veiligheidsplanning, gespreksvoering, nazorg na verblijf in de vrouwenopvang en de bestrijding van ouderenmishandeling.

Andere mooie resultaten voor inwoners die zijn bereikt in het 2e kwartaal zijn: de dagbesteding en de huiskamer van Gemiva zijn gevestigd in de Bernhardhof 400. Activiteiten zoals het wijkethuis, de moestuin, etc. die voorheen bij de Jan Ligthart locatie plaatsvonden hebben hier ook een plek gekregen. Er zijn 2 woonzorg-coördinatoren aangesteld die jongeren helpen de overgang van de jeugdzorg (18-) naar de Wmo (18+) soepeler te laten verlopen. De dienstverlening aan arbeidsbeperkten om hen aan het werk te helpen in een garantiebaan wordt planmatig verbeterd. Er zijn in de ambtelijke organisatie schrijfcoaches opgeleid om collega's te helpen met schrijven van brieven die duidelijk en begrijpelijk (taalniveau B1) zijn ook voor inwoners die laaggeletterd zijn. Verder zijn stappen gemaakt in de planvorming over wonen en zorg en dakloosheid.

Met de regionale werkzaamheden op het gebied van transformatie van de jeugdzorg zijn ook resultaten geboekt voor de Goudse inwoners en gezinnen. Door de inzet op integrale, ambulante teams zijn ook Goudse individuen en gezinnen goed geholpen zonder onnodige stapeling van zorg. De wachttijden voor jeugdhulp lopen voor Gouda minder snel op dan voor omliggende regio's. Voor het gehele voortgezet onderwijs in Gouda is voor vijf jaar jeugdhulp op school geborgd. Nu kunnen daadwerkelijk samenwerkingsafspraken voor langere tijd worden gemaakt met de lokale toegang. Dit geeft een impuls aan die samenwerking, ondersteunt het aantrekken van kwalitatief goed personeel en is een stimulans voor de samenwerking tussen onze eigen lokale toegang en JOS. Goudse jongeren plukken hier de vruchten van.

Er zijn ook een aantal dingen die minder goed gaan of specifieke aandacht behoeven. De regio Midden-Holland is voor een half jaar onder verscherpt toezicht gesteld door de landelijke Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd. De Inspectie is van mening dat er onvoldoende voortgang is op het tijdig regelen van passende zorg. Er zijn overigens geen Goudse jeugdigen die op passende zorg wachten (situatie van half juni).

Er is 8 maanden vertraging opgetreden in het beschikbaar komen van financiële middelen vanuit het bovenregionale expertise netwerk voor wachtlijstreductie Gewoon Thuis Jeugd.

Zaken die extra aandacht behoeven zijn: het aan het werk krijgen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, de afstemming tussen gemeente en de zorgverzekeraar in het kader van de WLZ, ondersteuning van mantelzorgers en de wachttijden voor kinderen die GGZ-hulp nodig hebben.

	<i>Sturingsopgave (maatwerk) Jeugd en Wmo</i> In financiële zin lopen we op schema. Voor zowel Jeugd als Wmo wordt er geld afgeraamd bij het tweede ijkmoment 2021. Bij jeugd wordt dit met name veroorzaakt door de gunstige ontwikkeling van de zorgzwaarte. Toch blijft het college waakzaam: met name de ontwikkeling van het aantal cliënten beweegt zich vooralsnog niet in de goede richting over het eerste half jaar 2021. Naar verwachting wordt dit mede veroorzaakt door de tweede corona-lockdown waardoor veel jeugdigen lang thuis hebben gezeten. Bij Wmo wordt ook een beperkt positief resultaat verwacht (van € 0,3 miljoen) ten opzichte van de begroting. De meerjarige stijgende uitgaven, mede onder druk van het abonnementstarief, baart wel zorgen. Gezien de groei in de uitgaven Wmo en de aanwas van m.n. cliënten met een GGZ-achtergrond is het van belang de focus te verbreden. Waar in eerste instantie de taakstellingen Wmo moesten bijdragen aan oplossen van tekorten in de Jeugdzorg, is het nu zaak de ontwikkelingen van de Wmo-vraag bij de grootste cliëntengroepen ouderen en mensen met GGZ-problematiek te analyseren. De komende tijd moet dit leiden tot inhoudelijk gefundeerde realistische (financiële) doelstellingen en een breder pakket van maatregelen.
Actuele ontwikkelingen	<i>Coronacrisis</i> De coronacrisis had ook in het 2e kwartaal gevolgen voor het sociaal domein en de uitvoering van de beleidsopgaven. De ambtelijke organisatie werkte in het 2e kwartaal 2021 nog grotendeels vanuit huis met inzet van digitale middelen. Dit leidde soms tot andere (of extra) inzet en andere accenten, bijvoorbeeld overleggen, gesprekken en trainingen vonden digitaal plaats. Gemeenten hadden extra taken zoals de uitvoering van de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) en de Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) -regeling. Er was een toename van (zorg)vragen te zien. De verwachting is dat er in de 2e helft van 2021 extra aanvragen komen als gevolg van de coronacrisis. Met name de problematiek onder jongeren is daarbij een expliciet zorgpunt, alsmede de multiproblematiek. Het aantal aanmeldingen voor schuldhulpverlening nam licht toe in het 2e kwartaal. Het aantal dakloze mensen is sinds de coronapandemie hoger dan gebruikelijk ondermeer door minder doorstroom vanuit de opvang naar zelfstandig of begeleid wonen. De afgelopen maanden verbleven variërend tussen de 10 en 20 mensen meer in de (regionale) opvang dan gebruikelijk was. Het Rijk compenseert gemeenten in beperkte mate voor de extra kosten gemaakt als gevolg van de coronacrisis. Compensatie is er met name op het gebied van armoedebestrijding en werk en inkomen en in enige mate voor de gemaakte extra kosten voor de maatschappelijke opvang. <i>Landelijke ontwikkelingen financiën jeugdhulp en Wmo</i> Voor jeugd zijn er extra middelen door het Rijk beschikbaar gesteld in 2021 en in 2022. Vanwege het eerdere bijramen bij de begroting is het voorstel dat deze middelen vrijwel geheel vrijvallen aan de algemene middelen. Vanaf 2023 is er nog geen toezegging van het Rijk. Het is afwachten wat de formatie hierop brengt. Wel werken Rijk en VNG aan een hervormingsagenda. Insteek is dat de maatregelen uit deze agenda leiden tot een afbouw van de verwachte structurele extra middelen voor jeugd.
Conclusie	<i>Opgaven nota sociaal domein</i> Terugkijkend naar het 2e kwartaal van 2021 is de conclusie dat – ondanks de coronacrisis - de uitwerking van de nota sociaal domein in grote lijnen op schema ligt. In het afgelopen half jaar is al een start gemaakt met verreweg de meeste opgaven. Er is aantoonbare vooruitgang geboekt en er zijn mooie resultaten behaald. Resultaten die ook zichtbaar zijn voor de Goudse inwoners. <i>Sturingsopgave kosten Jeugd en Wmo</i> De sturingsopgave voor Jeugd en Wmo ligt in financiële zin op schema. Desalniettemin zien we voor Jeugd een ongunstige ontwikkeling op het aantal cliënten, mogelijk corona-gerelateerd. Dit vraagt om waakzaamheid en voortzetten van de sturing. Op Wmo is verbreding nodig en werkt het college aan een inhoudelijke doelstelling voor de lange termijn inclusief een financiële doorvertaling.

Toelichting rapportage en leeswijzer

Het college informeert de gemeenteraad met deze rapportage over de voortgang op de beleidsambities in het sociaal domein, over de voortgang op de bezuinigingsopgaven voor maatwerkvoorzieningen Jeugd en Wmo en over relevante inhoudelijke ontwikkelingen in het sociaal domein.

Hiermee voldoet het college aan de toezegging die bij de vaststelling van de nota sociaal domein iedereen kan meedoen 2020-2023 aan de gemeenteraad is gedaan.

Deze rapportage is aanvullend op de reguliere Planning en Control documenten.

Leeswijzer

De rapportage is opgebouwd uit 2 hoofdstukken:

Hoofdstuk 1 over de beleidsopgaven laat per beleidsthema zien aan welke opgaven en doelstellingen in de rapportageperiode is gewerkt, beschrijft welke resultaten zijn behaald en wat eventuele afwijkingen zijn van de programmabegroting. Achtereenvolgens komen de volgende thema's aan de orde:

- 1.1. Voortzetten ingezette inspanningen
- 1.2. Inclusieve dagelijkse leefomgeving
- 1.3. Investeren in preventie
- 1.4. Integrale benadering
- 1.5. Sturen op kwaliteit van ondersteuning
- 1.6. Samenhang met WLZ en ZV

Vertaling van doelstellingen en indicatoren is in ontwikkeling

Voor elk beleidsthema zijn de doelstellingen vertaald naar meetbare - en/of kwalitatieve indicatoren. Het college heeft in deze rapportage de voorlopige set aan indicatoren opgenomen, op basis van de resultaten van de bespreking in de commissie Samenleving van 2 december 2020.

Deze set bestaat uit bestaande indicatoren en uit voor nieuw beleid nieuw te ontwikkelen indicatoren. Waar mogelijk zijn indicatoren voorzien van waarden. Over sommige indicatoren kan elk kwartaal met een nieuw cijfer worden gerapporteerd, over andere indicatoren jaarlijks. Deze laatste worden in de rapportage aangeduid met: jaarcijfer. Vanaf het 2^e ijkoment en in de daaropvolgende rapportages worden de waarden van de indicatoren geduid. En wordt de rapportage verder doorontwikkeld door in de toelichting per thema en beleidsopgave ook in te gaan op de ontwikkeling van de waarden van de indicatoren.

Hoofdstuk 2 geeft de voortgang in het Programma 'sturen op kosten' weer.

U leest hier over de voortgang op de sturingsopgaven en kostenreductie voor maatwerkvoorzieningen Jeugd en Wmo.

1. Voortgangsrapportage per thema

1.1. Thema: Voortzetten ingezette inspanningen

Opgaven beleidsnota sociaal domein

- (Preventie) armoede en schulden
- Verminderen huiselijk geweld en kindermishandeling
- Maatschappelijke Zorg
- Transformatie
 - Gewoon thuis volwassenen
 - Afschalen Jeugd GGZ
 - Aansluiten jeugdhulp en onderwijs
 - Programma Zorg voor de Jeugd
- Sociale Dienst op orde

De actuele opgaven voor jaar 2021 zoals opgenomen in de programmabegroting zijn vetgedrukt

Doelstellingen en indicatoren (gewenste maatschappelijke effecten)

doelstelling	indicator	waarde			Norm 2021	toelichting
		2020	Q1 2021	Q2 2021		
Preventie armoede en schulden: Betere bekendheid van minimaregelingen						
	Het percentage inwoners dat aangeeft bekend te zijn met één of meer minimaregelingen	84%	-	-	>= 25%	Jaarcijfer
Preventie armoede en schulden: Beter gebruik van minimaregelingen						
	Het aantal inwoners dat gebruik maakt van één of meer minimaregelingen	3.106	2.544	2.610	Toename	
	Het aantal inwoners dat gebruik maakt van bijzondere bijstand	1.090	-	-	Toename	Jaarcijfer
	Het aantal inwoners dat gebruik maakt van Individuele Inkomens Toeslag	1.116	-	-	Toename	Jaarcijfer
	Het aantal inwoners dat gebruik maakt van Individuele Studie Toeslag	28	24	26	Toename	
	Het aantal inwoners dat gebruik maakt van de collectieve zorgverzekering	1.901	2.091	2.093	Toename	
	Het aantal inwoners dat gebruik maakt van de Rotterdampas voor volwassenen (waarvan met reductie)	1.599 (935)	-	-	Toename	Jaarcijfer
	Het aantal kinderen dat gebruik maakt van de Rotterdampas, (waarvan met kindpakket)	1.713 (1.364)	-	-	Toename	Jaarcijfer
	Het aantal kindpassen waarop het jeugdtegoed is geactiveerd	1.309 (pasjaar 20)	-	-	Toename	Jaarcijfer

Doelstellingen en indicatoren (gewenste maatschappelijke effecten)						
doelstelling	indicator	waarde				toelichting
		2020	Q1 2021	Q2 2021	Norm 2021	
<i>Preventie armoede en schulden: Beter gebruik schuldhulpverlening</i>						
	Het aantal actieve lopende dossiers van schuldhulpverlening	314 1 Jan	321 31 Mrt	340 30 juni	N.v.t.	Aantal op peildatum
<i>Preventie armoede en schulden: Vroeger signaleren van schulden</i>						
	<i>Het aantal signalen betalingsachterstanden dat is gemeld bij de gemeente.</i>	-	-	-	n.t.b.	Dit is een nieuw ontwikkelde indicator binnen het Project vroegsignalering. Vanaf medio juli 2021 kunnen signalen over betalingsachterstanden worden geregistreerd.
<i>Verminderen huiselijk geweld en kindermishandeling: Vermindering huiselijk geweld</i>						
	Kwalitatief beschrijvend (zie onder)	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	
<i>Maatschappelijke Zorg: Zo kort mogelijke duur in de maatschappelijke opvang</i>						
	Het gemiddeld aantal dagen opvang in directe opvang (crisis/nood) plus in langdurige opvang	Crisisopvang: 65 dagen Langdurige opvang: 120 dagen	Nog niet bekend	Nog niet bekend	3 mnd.	
<i>Transformatie: Afschalen specialistische GGZ naar basis GGZ</i>						
	<i>Het percentage jeugdigen dat vanuit de (H)SGGZ door en uitstroomt uit de SGGZ (mogelijk in andere, ondersteunende producten).</i>	-	-	-	Toename	Cijfers over de uitstroom van hoogspecialistische GGZ naar andere vormen van jeugdhulp ontbreken op dit moment. Door de fusie van zorgaanbieders zijn cijfers nog niet voorhanden. De verwachting is dat cijfers in het derde kwartaal beschikbaar komen.
<i>Transformatie: Betere aansluiting jeugd en onderwijs</i>						
	<i>Aantal Onderwijs Zorgarrangementen (OZA's)</i>	-	-	-	Toename	Nieuwe indicator die in loop van 2021 wordt ontwikkeld. Verwacht wordt dat de eerste cijfers vanaf september 2021 beschikbaar komen.
<i>Transformatie: Programma Zorg voor de jeugd</i>						
	Aantal uithuisplaatsingen	200	-	-	Afname	
<i>Transformatie: Verbetering jeugdbeschermingsketen</i>						
	Kwalitatief beschrijvend (zie onder)	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	
Voortgang beleidsopgaven 2021 <i>Dit onderdeel beschrijft de in de rapportageperiode behaalde resultaten, evt. afwijkingen van programmabegroting en relevante in-/externe ontwikkelingen</i>						
Opgave <i>Betreft vetgedrukte beleidsopgaven 2021</i>		Toelichting voortgang (resultaten, evt. afwijkingen, ontwikkelingen)				
(Preventie) armoede en schulden		<i>Modernisering bijzondere bijstand</i> Vanaf 1 april 2021 zijn de nieuwe beleidsregels bijzondere bijstand in werking getreden. Door deze beleidsregels wordt het voor inwoners transparanter voor welke kosten een beroep gedaan kan worden op bijzondere bijstand. Verder zijn vergoedingen voor specifieke kosten gemoderniseerd en is een duidelijke maatwerkbepaling opgenomen.				

Opgave <i>Betreft vetgedrukte beleidsopgaven 2021</i>	Toelichting voortgang (resultaten, evt. afwijkingen, ontwikkelingen)
(Preventie) armoede en schulden	<i>Gouds Preventieakkoord</i> Het thema armoede en schulden is onderdeel van het Gouds Preventie akkoord (zie ook thema 1.3.) dat op 1 juni 2021 van start is gegaan. Dankzij het sportakkoord is nu ook financiële ondersteuning voor deelname aan sporten voor volwassenen met een laag inkomen mogelijk. <i>Implementatie nieuwe wet gemeentelijke schuldhulpverlening</i> De nieuwe verordening, waarin de gemeente vastlegt binnen welke termijn wordt besloten of een inwoner recht heeft op schuldhulp (toegang), is in concept gereed en is geagendeerd voor behandeling in de gemeenteraad in de septembercyclus. Vroegsignalering wordt met de nieuwe wet ook uitgebreid en wordt naar verwachting het 3e kwartaal geïmplementeerd.
Verminderen huiselijk geweld en kindermishandeling: Programma Geweld Hoort Nergens Thuis	<i>Projectmatige versterking samenwerking professionals en betrokkenen</i> Vanuit het project 'Samen voor stabiele veiligheid' wordt gewerkt aan het versterken van de deskundigheid van lokale teams op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling. De sociaal teams en regisseurs zijn inmiddels getraind in veiligheidsplanning en gespreksvoering. Met het project 'Het is óns een zorg' wordt gewerkt aan het verbeteren van de nazorg na verblijf in de vrouwenopvang. Het sociaal team, de vrouwenopvang en de gemeente hebben een gezamenlijke methodiek ontwikkeld en de samenwerking versterkt, zodat de kans op herhaling van onveilige situaties voor alle leden van het huishouden afneemt. Door deze projecten zullen inwoners merken dat de aanpak niet alleen gericht is op hulp maar op het werkelijk bereiken van positieve resultaten op de lange termijn. <i>Handreiking ouderenmishandeling</i> Ook ouderen kunnen te maken krijgen met partnergeweld, ontspoorde mantelzorg of financiële uitbuiting. Er is een handreiking ontwikkeld om de aanpak van ouderenmishandeling in de gemeente vorm te gaan geven. De acties die hieruit voortvloeien worden het komend jaar geïmplementeerd.
Maatschappelijke zorg	<i>Noodopvang dakloze mensen</i> Het aantal dakloze mensen is sinds de coronapandemie hoger dan gebruikelijk. De afgelopen maanden verbleven variërend tussen de 10 en 20 mensen meer in de (regionale) opvang dan gebruikelijk was. Doorstroom uit de opvang naar zelfstandig of begeleid wonen (voornamelijk beschermd of beschut wonen) vindt wel plaats, maar minder dan gebruikelijk was. <i>Actieplan Dakloosheid</i> Het Actieplan Dakloosheid is door het college vastgesteld. Aan de raad is het actieplan gepresenteerd. De noodzaak van gezamenlijk optrekken tussen sociaal domein en wonen is op bestuurlijk niveau in de regio geagendeerd en krijgt in het najaar een vervolg. Eerste prioriteit heeft nu de vijf Gouwe Huse (de Goudse variant van Skaeve Huse).
Transformatie: Gewoon Thuis Volwassenen	Het nieuwe product Gewoon Thuis Volwassenen is in het 2e kwartaal geïmplementeerd in alle 5 de regiegemeenten. Van de 75 cliënten in de pilot hebben er 66 een beschikking Gewoon Thuis gekregen. Er is een nieuw product per 1 juni in de regio. De 2 ^e helft 2021 wordt nog benut voor verdere borging. Er is een contract afgesloten met Veilig Thuis om de nachtelijke beschikbaarheid in de regio te faciliteren.
Transformatie: Afschaling SGGZ naar BGGZ	Cijfers over de uitstroom van hoogspecialistische GGZ naar andere vormen van jeugdhulp ontbreken op dit moment. Door de fusie van zorgaanbieders zijn cijfers nog niet voorhanden. De verwachting is dat cijfers over het 3 ^e kwartaal beschikbaar zijn.
Transformatie: Aansluiting jeugdhulp en passend onderwijs	Ook in het 2e kwartaal van 2021 is de samenwerking verstevigd in de samenwerkingsverbanden rondom passend onderwijs. Zo is Jeugdhulp op School bestendigd: voor alle jongeren op het voortgezet onderwijs in onze regio, waarvan ruim 39 % Gouds is, is er hulp die vroegtijdig signaleert, doorverwijst en begeleidt.

Opgave <i>Betreft vetgedrukte beleidsopgaven 2021</i>	Toelichting voortgang (resultaten, evt. afwijkingen, ontwikkelingen)
Transformatie: Aansluiting jeugdhulp en passend onderwijs	Daarnaast is er een regionale afspraak gemaakt over de samenwerking tussen gemeenten en onderwijs: er is een werkgroep opgericht met als doel verbetering van de afstemming tussen scholen, sociaal team en gemeenten zodat problematiek niet blijft liggen. In september wordt gestart met het maken van een dashboard voor de ontwikkeling rondom passend onderwijs. Het doel is inzichtelijk te krijgen waar efficiëntere ondersteuning vanuit jeugdhulp en scholen kan worden ingezet. <i>Pilot Raatsamen</i> In het kader van de pilot Raatsamen is een jeugdhulpverlener aanwezig op de Julianaschool (een reguliere basisschool) en op twee scholen voor speciaal basisonderwijs (De Oostvogel en SBO Het Avontuur). Deze hulpverlener ontlast de leerkrachten met herkennen en signaleren van problemen en direct (en beschikkingsvrij) bieden van hulp waar nodig. Hierdoor kan het onderwijspersoneel efficiënter worden ingezet en kunnen meer kinderen geholpen worden.
Transformatie: Programma Zorg voor de Jeugd: Verbetering jeugdbeschermingsketen	De regio Midden-Holland heeft, samen met drie omliggende jeugdzorgregio's (Haaglanden, Holland Rijnland en Zuid-Holland Zuid) het doorbraaktraject voortgezet, een traject waarbij voor jeugdigen die wachten op zorg z.s.m. passende hulp wordt gezocht. Naast oplossingen voor de korte termijn worden ook oplossingen gezocht voor structurele problemen zodat Goudse jongeren sneller passende hulp/hulp op maat kunnen ontvangen. De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd oordeelde begin juli dat er onvoldoende resultaat behaald is en te veel jongeren op passende hulp wachten. Zij heeft de regio Zuid-West voor een half jaar onder verscherpt toezicht gesteld. Vanuit de gemeente Gouda zijn er geen jeugdigen die op passende zorg wachten (situatie van half juni). De financiering vanuit het budget voor jeugdbescherming voor caseload verlaging bij Jeugdbescherming West heeft tot een aantal concrete resultaten geleid. Door inzet van zorgcoördinatoren en ondersteuners hebben jeugdbeschermers meer tijd voor de gezinnen en wordt er minder werkdruk ervaren. De eerste ervaringen leren dat ook cliënten positief zijn.
Transformatie: Programma Zorg voor de Jeugd: Gewoon Thuis Jeugd	<i>Zo thuis mogelijk opgroeien van jeugdigen</i> De transformatie is inhoudelijk ingezet met als doel minder jeugdigen in residentiële zorg door middel van ontwikkelen van goede alternatieven. Er is nu een intensivering zichtbaar van passende ondersteuning thuis en een toename van gezinsgericht verblijf. In Gouda zijn er momenteel 122 individuele kinderen die in een pleeggezin of gezinshuis verkeren.
Sociale Dienst op orde	Over het programma 'Naar een nieuwe sociale dienst' ontvangt de gemeenteraad separaat een voortgangsrapportage na afloop van elk kwartaal. De rapportage over het 2e kwartaal van 2021 kan de gemeenteraad in september tegemoet zien.
Aandachtspunten en risico's	
<i>Jeugdbescherming</i> De regio Midden-Holland is, samen met de drie omliggende jeugdzorg regio's (Haaglanden, Zuid-Holland Zuid en Holland-Rijnland) voor een half jaar onder verscherpt toezicht gesteld door de landelijke Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd. De Inspectie is van mening dat er onvoldoende voortgang is op het tijdig regelen van passende zorg. De regio's maken nu een plan van aanpak waarbij naast directe oplossingen, ook oplossingen voor de lange termijn worden uitgewerkt. In september worden met de Inspectie en de Ministeries afspraken gemaakt over het verdere proces. <i>SGGZ</i> Het aantal kinderen dat GGZ-hulp nodig heeft stijgt. Met name de coronagolf van december 2020 heeft geresulteerd in een grote toename van aanmeldingen voor zowel basis, specialistische als hoog-specialistische GGZ. De RDS voert gesprekken met alle betrokkenen om te zorgen voor een zo hoog mogelijke kwaliteit en een beperking van de wachttijden waar mogelijk. <i>Gewoon Thuis Jeugd</i> Er zijn financiële middelen vrijgekomen vanuit het bovenregionale expertise netwerk voor wachtlijstreductie. Dit heeft 8 maanden langer geduurd dan gepland, Dit heeft gevolgen voor de resultaten die nog in 2021 neergezet kunnen worden. Op bovenregionaal niveau wordt ingezet op het in 2022 beschikbaar houden van de middelen die de gemeenten hiervoor in het transformatiefonds hebben opgezet.	

1.2. Thema: Inclusieve dagelijkse leefomgeving

Opgaven beleidsnota sociaal domein

- **Inclusief samenleven**
- **Inclusief meedoen:**
 - **Aanpak laaggeletterdheid en**
 - **Inburgering statushouders**
- **Inclusief werk en participeren**
- **Inclusief wonen**
 - **Passend wonen voor kwetsbare inwoners en ouderen**
Passende leefomgeving
 - **Langer thuis wonen ouderen**

De actuele opgaven voor jaar 2021 zoals opgenomen in de programmabegroting zijn vetgedrukt

Doelstellingen en indicatoren (gewenste maatschappelijke effecten)

doelstelling	indicator	waarde			Norm 2021
		2020	Q1 2021	Q2 2021	
<i>Inclusief samenleven:</i> Meer mensen zijn tevreden over deelname aan de samenleving	% Inwoners dat (zeer) tevreden is over deelname aan de samenleving	66%	- (jaarcijfer)	- (jaarcijfer)	>= 65%
<i>Inclusief samenleven:</i> Meer mensen voelen zich thuis in Gouda	% inwoners dat zich thuis voelt in Gouda* (nieuwe vraag in de Stadspeiling vanaf 2022)	-	-	-	-
<i>Inclusief meedoen:</i> Minder mensen zijn laaggeletterd	Aantal inwoners dat een traject basisvaardigheden (taal, rekenen, digitale vaardigheden) heeft gevolgd	1.593	-	563	1.250
<i>Inclusief werk en participeren:</i> Meer statushouders hebben betaald werk	Aantal statushouders dat uit de bijstand is geplaatst op werk	18	0	3	15
<i>Inclusief werk en participeren:</i> Vereenvoudiging overgangen naar werk	Kwalitatief beschrijvend (zie onder)	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
<i>Inclusief wonen:</i> Meer passende woningen voor kwetsbare inwoners en ouderen	Kwalitatief beschrijvend (zie onder)	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
<i>Inclusief wonen:</i> Ouderen kunnen langer thuis wonen en er zijn voldoende inloop-mogelijkheden in de directe omgeving	Kwalitatief beschrijvend (zie onder)	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
<i>Inclusief wonen:</i> Ouderen kunnen veilig, comfortabel en ondersteund in huis blijven wonen	Kwalitatief beschrijvend (zie onder)	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Toelichting op Het aantal statushouders dat uit de bijstand is geplaatst op werk:

- Het aantal statushouders dat in 2021 tot nu toe is geplaatst op werk blijft achter bij de doelstelling. Dit komt enerzijds doordat er minder werk was door de coronacrisis, maar ook doordat statushouders die nu nog een bijstandsuitkering hebben moeilijker te bemiddelen zijn of nog in de start van het inburgeringstraject zitten. Ook landelijk is de toename van de arbeidsparticipatie van statushouders tijdens de coronacrisis tot stilstand gekomen of zelfs licht gedaald, blijkt uit cijfers van het CBS (onderzoek Asiel en integratie 2021). Als oorzaak wordt door het CBS aangedragen dat statushouders vaak een onzekere positie op de arbeidsmarkt hebben door een contract voor bepaalde tijd, deeltijdwerk, werk in de horeca.

Voortgang beleidsopgaven 2021 <i>Dit onderdeel beschrijft de in de rapportageperiode behaalde resultaten, evt. afwijkingen van programmabegroting en relevante in-/externe ontwikkelingen</i>	
Opgaven <i>Betreft vetgedrukte beleidsopgaven 2021</i>	Toelichting voortgang (resultaten, evt. afwijkingen, ontwikkelingen)
Inclusief samenleven	<i>Naar een inclusief Gouda</i> Samen met onder meer de Regenboogalliantie, Libertum en Stichting 21 maart is het Antidiscriminatieplatform Gouda opgericht. Samen met onder meer de Goudse Adviesraad voor Mensen met een Beperking en verschillende stakeholders en ervaringsdeskundigen uit de stad wordt gewerkt aan een plan Uitvoering VN-Verdrag Handicap. Dit plan wordt eind 2021 aangeboden aan de gemeenteraad. De Regenboogalliantie organiseert de Regenboogweek 2021, die in oktober (rond Coming Out dag) plaats zal vinden.
Inclusief meedoen	<i>Aanpak laaggeletterdheid</i> Als onderdeel van de aanpak laaggeletterdheid worden de brieven en beschikkingen die de gemeente aan inwoners stuurt aangepast naar B1 niveau. Door de coronacrisis heeft dit vertraging opgelopen. <i>Wet Inburgering</i> De implementatie van de wet Inburgering wordt voorbereid voor invoering per 1-1-2022.
Inclusief Werk en Participeren	<i>Meer arbeidsbeperkten aan het werk</i> Zowel het aan de gemeenteraad gepresenteerde Uitwerkingsplan Garantiebannen als het regionale Offensief Garantiebannen wordt op dit moment uitgewerkt. Met het regionale Offensief Garantiebannen worden de gezamenlijke opgaven, doelstellingen en samenwerkingsafspraken bepaald die nodig zijn om minimaal de afgesproken regionale taakstelling garantiebannen in 2021 te realiseren. Inmiddels neemt Gouda deel aan het implementeren van het preferente werkproces Loonkostensubsidies. Hierdoor worden de afspraken over loonkostensubsidie voor werkgevers die werknemers met een arbeidsbeperking in dienst nemen in de hele arbeidsmarktregio hetzelfde. Dit wordt vastgelegd in de Re-integratieverordening die einde 2021 aan de gemeenteraad ter besluitvorming wordt aangeboden. <i>Sociale coöperatie</i> De Sociale Coöperatie Een Nieuwe Kans is gestart.
Inclusief wonen	<i>Passende woningen voor kwetsbare inwoners en ouderen</i> In het 2e kwartaal van 2021 is een concept woon-zorg visie tot stand gekomen waarin de cijfers over het aantal benodigde passende woningen zijn geactualiseerd en geanalyseerd. De gemeenteraad is hierover geïnformeerd en ontvangt in het 3e kwartaal van 2021 de concept woonzorgvisie ter besluitvorming. <i>Ouderen kunnen langer thuis wonen</i> In de Bernhardhof 400 is sinds dit kwartaal de dagbesteding en de huiskamer van Gemiva gevestigd, met een belangrijke functie voor de buurt met activiteiten als wijkethuis, moestuin, etc. Over andere projecten wordt de gemeenteraad nader geïnformeerd.
Aandachtspunten en risico's	
<i>Inclusief werk en participeren</i> Het aan het werk krijgen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt heeft expliciet de aandacht. Zie bovenstaande toelichting.	

1.3. Thema: Investeren in preventie

Opgaven beleidsnota sociaal domein

- **Sluitende aanpak voor kinderen en jongeren**
 - Kansrijke start
 - Veilig en gezond opgroeien
 - Kinderen kunnen meedoen
- **Integrale aanpak Gezonde Wijk**
- **Preventieve interventies**

De actuele opgaven voor jaar 2021 zoals opgenomen in de programmabegroting zijn vetgedrukt

Doelstellingen en indicatoren (gewenste maatschappelijke effecten)

doelstelling	indicator	waarde				toelichting
		2020	Q1 2021	Q2 2021	Norm 2021	
Sluitende aanpak voor kinderen en jongeren: kansrijke start: Minder vroeggeboorten / te laag geboortegewicht						
	Aantal geboorten met laag geboortegewicht per 1.000 geboorten	-	-	-	Afname	Jaarcijfer. Het cijfer voor 2020 is op moment van opstellen van deze rapportage nog niet gepubliceerd door de GGD.
Sluitende aanpak voor kinderen en jongeren: veilig en gezond opgroeien: Meer kinderen met een gezond gewicht						
	% Kinderen met een gezond gewicht	-	-	-	Gelijk of toename	Jaarcijfer. Het cijfer voor 2020 is op moment van opstellen van deze rapportage nog niet gepubliceerd door de GGD
Sluitende aanpak voor kinderen en jongeren: kinderen kunnen meedoen: Minder kinderen die opgroeien in armoede						
	Het % kinderen dat opgroeit in armoede	7,1% Dec 20	6,7% Mrt 21	Niet meer beschikbaar	<= 7%	De teller van deze indicator (het aantal kinderen dat in Gouda opgroeit in armoede) is vanaf medio 2021 niet meer beschikbaar. De gegevensbron, Stimulanz, stopt met publiceren van dit cijfer in de minimascan omdat de data in hun beleving niet betrouwbaar zijn. Helaas is geen andere, vergelijkbare indicator beschikbaar.
Sluitende aanpak voor kinderen en jongeren: kinderen kunnen meedoen: Hoger percentagegebruik kindpakket						
	Het % kinderen dat opgroeit in een huishouden met een inkomen <120% van de bijstandsnorm, dat gebruik maakt van het kindpakket	85%	-	-	>= 50%	Jaarcijfer

Voortgang beleidsopgaven 2021

Dit onderdeel beschrijft de in de rapportageperiode behaalde resultaten, evt. afwijkingen van programmabegroting en relevante in-/externe ontwikkelingen

Opgaven <i>Betreft vetgedrukte beleidsopgaven 2021</i>	Toelichting voortgang (resultaten, evt. afwijkingen, ontwikkelingen)
Sluitende aanpak voor jongeren en kinderen: Kansrijke Start	De lokale kerncoalitie Kansrijke Start, waar gemeente Gouda deel van uit maakt, helpt op 3 manieren kwetsbare zwangeren in Gouda. We doen mee aan de landelijke pilot 'Mijn Goede Start', waarbij in het 2 ^e kwartaal van 2021 een (landelijk) digitaal zorgpad is ontwikkeld. Het doel van deze pilot is om zorg- en hulpverleners eerder en dichter bij huis ondersteuning in te zetten. Er is een lokale klantroute opgesteld. Deze klantroute geeft zicht op beschikbare interventies voor zwangeren. Deze wordt in de 2 ^e helft van 2021 toegankelijk gemaakt voor zwangeren zelf.

Voortgang beleidsopgaven 2021 <i>Dit onderdeel beschrijft de in de rapportageperiode behaalde resultaten, evt. afwijkingen van programmabegroting en relevante in-/externe ontwikkelingen</i>	
Opgaven <i>Betreft vetgedrukte beleidsopgaven 2021</i>	Toelichting voortgang (resultaten, evt. afwijkingen, ontwikkelingen)
Sluitende aanpak voor jongeren en kinderen: Kansrijke Start	In het 2 ^e kwartaal worden voorbereidingen getroffen voor de start van Centering Pregnancy in het najaar van 2021. Centering Pregnancy is een (effectief) programma dat medische controles en alle informatie rondom zwangerschap, de bevalling en de eerste babytijd, combineert.
Integrale aanpak Gezonde Wijk	Er zijn geen specifieke resultaten in het 2e kwartaal van 2021 te vermelden. In het najaar van 2021 wordt een start gemaakt met een wijkscan.
Preventieve acties: Preventieakkoord	In juni 2021 is het startsignaal gegeven voor uitvoering van het Gouds Preventieakkoord 'Samen stappen zetten naar een gezonder Gouda'. De gezonde keuze wordt zo makkelijk mogelijk gemaakt, onder andere door meer speelplekken en wandel- en fietsroutes, rookvrije sportverenigingen en door lidmaatschappen van sportverenigingen ook voor inwoners met een laag inkomen of met schulden.
Aandachtspunten en risico's	
Geen.	

1.4. Thema: Integrale benadering

Opgaven beleidsnota sociaal domein

- **Herinrichting gemeentelijke toegang en uitvoering**
 - Eén toegang
 - Inrichting uitvoerende afdelingen naar levensfase
 - Basishulp door sociaal team
 - Oog voor de mantelzorger
- **Integraal ondersteuningsaanbod**
- Cliëntbenadering: naast de inwoner staan

De actuele opgaven voor jaar 2021 zoals opgenomen in de programmabegroting zijn vetgedrukt

Doelstellingen en indicatoren (gewenste maatschappelijke effecten)

doelstelling	indicator	waarde				toelichting
		2020	Q1 2021	Q2 2021	Norm 2021	
Herinrichting gemeentelijke toegang en uitvoering: inwoners zijn bekend met gemeentelijke toegang						
	% Inwoners dat weet waarvoor (voor welke hulp) men terecht bij de gemeente. Nieuw te ontwikkelen indicator(en)	-	-	-	-	Vanaf 2022 worden nieuwe vragen opgenomen in de client ervaringsonderzoeken (CEO's) en de Stadspeiling (jaarcijfers)
Herinrichting gemeentelijke toegang en uitvoering: Gemeente Gouda is een lerende organisatie						
	Kwalitatief beschrijvend	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	
Herinrichting gemeentelijke toegang en uitvoering: Inwoners zijn bekend met het sociaal team						
	Het percentage inwoners dat aangeeft bekend te zijn met het sociaal team 0-100 jaar	38%	-	-	>31%	Jaarcijfer
Integraal ondersteuningsaanbod: Dienstverlening wordt door inwoners positief ervaren: Klanttevredenheid sociaal team is minimaal een 7						
	Het % cliënten dat de dienstverlening van het sociaal team 0-100 met een 7 of hoger beoordeelt	68%	-	-	>=65%	Jaarcijfer
Integraal ondersteuningsaanbod: Verbetering positie mantelzorgers						
	Het % mantelzorgers van Wmo-cliënten dat van mening is dat bij het aanbod van ondersteuning is rekening gehouden met diens wensen en behoeften als mantelzorger (eens en helemaal mee eens)	33%	-	-	Toename	Jaarcijfer
Integraal ondersteuningsaanbod: Dienstverlening wordt door inwoners positief ervaren						
	Nieuw te ontwikkelen indicator(en)	-	-	-	-	Vanaf 2022 worden nieuwe vragen opgenomen in de client ervaringsonderzoeken (jaarcijfer)
Integraal ondersteuningsaanbod: Klanttevredenheid gemeentelijke dienstverlening van minimaal x						
	Nieuw te ontwikkelen indicator(en)	-	-	-	-	Vanaf 2022 worden nieuwe vragen opgenomen in de client ervaringsonderzoeken (jaarcijfer)

Voortgang beleidsopgaven 2021

Dit onderdeel beschrijft de in de rapportageperiode behaalde resultaten, evt. afwijkingen van programmabegroting en relevante in-/externe ontwikkelingen

Opgaven <i>Betreft vetgedrukte beleidsopgaven 2021</i>	Toelichting voortgang (resultaten, evt. afwijkingen, ontwikkelingen)
Herinrichting gemeentelijke toegang en uitvoering: Integrale uitvoeringsorganisatie	Inmiddels is de integrale uitvoeringsorganisatie in het sociaal domein een half jaar een feit. Dit is een grote verandering in de manier van werken in het sociaal domein en de dienstverlening naar onze inwoners. Klanten komen binnen via één integrale toegang, de dienstverlening is meer klantgericht. Natuurlijk zijn er nog allerlei ontwikkelpunten, maar er wordt al echt een ander type dienstverlening geboden en er wordt goed samengewerkt rond de vraag van de inwoner. Het college is er trots op hoe deze omslag verloopt.
Herinrichting gemeentelijke toegang en uitvoering: Basishulp Sociaal team	<i>Onafhankelijke clientondersteuning</i> Het communicatieplan voor bredere bekendmaking van de Onafhankelijke Client ondersteuning is opgesteld. Uitvoering staat gepland vanaf september. <i>Basishulp Sociaal team</i> Er is een toenemende druk op de basishulp Jeugd GGZ te zien vanwege een inhaalslag na corona. Het Sociaal Team heeft aanvullende middelen ontvangen om aan de vraag te kunnen voldoen.
Oog voor de mantelzorger	<i>Ondersteuning mantelzorgers</i> In het 2e kwartaal zijn voorbereidingen getroffen voor een nieuwe vorm van waardering van mantelzorgers en voor de aanbesteding hulp bij het huishouden voor mantelzorgers.

Aandachtspunten en risico's

Integrale uitvoeringsorganisatie

De basis van integraal werken staat. Er wordt gewerkt aan verdere doorontwikkeling door onderling delen van de kennis en ervaring.

Verbetering positie mantelzorgers nog harder nodig dan voor corona

De tevredenheid van mantelzorgers (van Wmo-cliënten) is gedaald van 45% over 2019 naar 33% over 2020. Kanttekening hierbij is dat een kleine groep mantelzorgers deze vraag 'ontkennend' heeft beantwoord en een grotere groep dan in 2020 hier 'neutraal' heeft ingevuld. Het gaat bovendien alleen om mantelzorgers van Wmo cliënten.

Doordat de respijtwijzer is gelanceerd en er meerdere campagnes zijn gevoerd heeft dit geleid tot een toename in het registraties van mantelzorgers. Mogelijk spelen de coronamaatregelen hier een rol. Er kwam veel (extra) zorg neer op de mantelzorgers en de mogelijkheden om de zorg te delen werden beperkter. Bijeenkomsten konden niet doorgaan en dagopvang/dagbesteding was in beperktere mate mogelijk. Ook is zichtbaarder geworden (onder andere via de media) dat de druk op mantelzorgers groot is. Het is des te belangrijker dat mantelzorgers hun weg gaan vinden naar goede ondersteuning en de positie van mantelzorgers verbetert. In het 3e en 4e kwartaal zal daarom gezocht worden naar mogelijkheden om dat nog beter voor elkaar te krijgen. Via de voortgangsrapportages wordt de gemeenteraad hierover geïnformeerd.

1.5. Thema: Sturen op kwaliteit van ondersteuning

Opgaven beleidsnota sociaal domein

- **Kwaliteit re-integratie trajecten Participatiewet**
- **Verbetering kwaliteit aanbod maatwerk Wmo en jeugd**
- Normalisatie jeugdhulp en afbakening jeugdwet
- **Overgang van 18- naar 18+**
- Beschikbaarheid van zorg voor wie dit het hardst nodig heeft
- **Domeinoverstijgend samenwerken**

De actuele opgaven voor jaar 2021 zoals opgenomen in de programmabegroting zijn vetgedrukt

Doelstellingen en indicatoren (gewenste maatschappelijke effecten)

doelstelling	indicator	waarde				toelichting
		2020	Q1 2021	Q2 2021	Norm 2021	
Kwaliteit re-integratie trajecten Participatiewet						
	Kwalitatief beschrijvend (zie onder)	-	-	-	-	
Verbetering kwaliteit aanbod maatwerk Wmo en jeugd: Rechtmatige inzet van hulp						
	Aantal meldingen gedaan bij Meldpunt Vermoedens Zorgfraude	18	5	1	--	
	Aantal geconstateerde onrechtmatigheden	0	0	0	-	
Verbetering kwaliteit aanbod maatwerk Wmo en jeugd: Hulp die aan de kwaliteitseisen voldoet						
	Aantal meldingen calamiteitentoezicht Wmo	4	2	1	--	Onder een calamiteit wordt verstaan een niet-beoogde of onverwachte gebeurtenis die betrekking heeft op de kwaliteit van een voorziening en die tot een ernstig schadelijk gevolg voor een cliënt of de dood van een cliënt heeft geleid. Voorbeelden van calamiteiten zijn: elk onverwacht en onbedoeld overlijden van een cliënt; elke suïcide(poging) van een cliënt die mogelijk samenhangt met onvoldoende toezicht, slechte communicatie of fouten bij de overdracht; een gebeurtenis die heeft geleid of kan leiden tot ernstig en/of blijvend lichamelijk letsel bij een cliënt; een gebeurtenis die heeft geleid of kan leiden tot ernstig geestelijk lijden van een cliënt; ernstig grensoverschrijdend gedrag: fysiek, psychisch en/of seksueel door hulpverleners of andere cliënten.
	Aantal meldingen geweldsincidenten Wmo	2	0	0	--	Onder een geweldsincident wordt verstaan lichamelijk en geestelijk geweld of ontucht jegens een cliënt, of het seksueel binnendringen van het lichaam van een cliënt door een beroepskracht dan wel door een andere cliënt bij wie de cliënt gedurende het etmaal of een dagdeel in een accommodatie van een aanbieder verblijft.
	% Cliënten dat aangeeft dat de hulp Wmo het ervaren probleem heeft opgelost	-	-	-	-.	Nieuw te ontwikkelen indicator(en) Vanaf 2022 wordt een nieuwe vraag opgenomen in het client ervaringsonderzoek (jaarcijfer).
	% Cliënten dat aangeeft dat de jeugdhulp het ervaren probleem heeft opgelost	-	-	-	-	Nieuw te ontwikkelen indicator(en) Vanaf 2022 wordt een nieuwe vraag opgenomen in het client ervaringsonderzoek (jaarcijfer).

doelstelling	indicator	waarde				toelichting
		2020	Q1 2021	Q2 2021	Norm 2021	
Verbetering kwaliteit aanbod maatwerk Wmo en jeugd: Bescherming inwoners tegen zichzelf en anderen						
	Aantal gestarte verkennende onderzoeken (ikv wet verplichte GGZ)	-	-	3	Geen norm	Dit cijfer is het cumulatieve aantal tot en met het 2e kwartaal 2021. Dit aantal lijkt misschien laag, maar dat komt onder andere omdat de zaken zo licht mogelijk worden opgepakt. Er zijn dus veel meer Wvggz meldingen, en ook veel meer Wvggz werk, dan alleen de Verkennend Onderzoeken.
	Aantal opgelegde crisismaatregelen (ikv wet verplichte GGZ)	-	-	12	Geen norm	Dit cijfer is het cumulatieve aantal tot en met het 2e kwartaal 2021.
Normaliseren jeugdhulp: Afname residentiële zorg						
	% Cliënten dat residentiële jeugdzorg resp. gezinsgerichte verblijfszorg ontvangt	18,5%	-	-	Afname	Weergave van dit aantal is alleen zinvol op jaarbasis Over het 1e en 2e kwartaal zijn nog geen betrouwbare cijfers beschikbaar vanwege n-ijleffect facturen en ontwikkeling van een nieuw dashboard van de RDS. Wel kan gemeld worden dat het voor Gouda op dit moment om 122 kinderen in gezins- en pleeghuizen gaat.
Versoepelen overgang 18- naar 18+						
	Kwalitatief beschrijvend (zie onder)	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	
Efficiënte hulpverlening domeinoverstijgende samenwerking: instellen Zorg- en veiligheidshuis						
	Kwalitatief beschrijvend (zie onder)	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	
Voortgang beleidsopgaven 2021						
<i>Dit onderdeel beschrijft de in de rapportageperiode behaalde resultaten, evt. afwijkingen van programmabegroting en relevante in-/externe ontwikkelingen</i>						
Opgaven <i>Betreft vetgedrukte beleidsopgaven 2021</i>		Toelichting voortgang (resultaten, evt. afwijkingen, ontwikkelingen)				
Kwaliteit re-integratie trajecten Participatiewet		De gemeenteraad wordt in het najaar geïnformeerd over het sturen op output en effectiviteit van maatregelen en instrumenten.				
Verbetering kwaliteit aanbod maatwerk Wmo en jeugd						
Versoepelen overgang 18- naar 18+		Er zijn 2 woonzorg-coördinatoren aangesteld die jongeren helpen om de overgang van jeugdhulp (18-) naar de Wmo (18+) soepeler te laten verlopen. In Gouda worden in het najaar enkele woningen aan de Winterdijk 14 gerealiseerd.				
Domein overstijgend samenwerken		Zorg- en veiligheidshuis Sinds 01-01-2021 is er een Zorg- en Veiligheidshuis (ZVH), gevormd door een samenvoeging van de sector Maatschappelijke Zorg en Veilig Thuis van de GGD en het Veiligheidshuis. In het Zorg- en Veiligheidshuis werken diverse disciplines samen om de huishoudens waar sprake is van huiselijk geweld en/of kindermishandeling zorgvuldig te kunnen benaderen. Het gaat daarbij zowel om justitiepartners zoals politie en OM als om partners in het sociaal domein, zoals Veilig Thuis, het Meldpunt Zorg en Overlast en het Jeugdpreventieteam. Met de inwoners die het betreft wordt een actieplan gemaakt met verschillende professionals, zodat ieder zijn taak en rol kent. Het uiteindelijke doel is om deze complexe problematiek, zo veel mogelijk in samenwerking met de inwoner zelf, duurzaam op te lossen.				

Aandachtspunten en risico's

Zorg- en veiligheidshuis

Aandachtspunt voor verdere ontwikkeling van het Zorg- en Veiligheidshuis is een goede balans te vinden tussen het volgen van een zorgvuldig proces en het tijdig verkrijgen van zicht op wat de impact zal zijn voor de samenwerking tussen partijen (gemeenten, Veilig Thuis, Meldpunt Zorg & Overlast, Crisis Interventie Team, Jeugd Preventieteam, Basiszorg Kwetsbare Kinderen en het voormalige Veiligheidshuis) en voor de aanpak om langdurig en structureel en ernstig huiselijk geweld duurzaam te stoppen.

1.6. Thema: Samenhang met WLZ en ZV

Opgaven beleidsnota sociaal domein

- **Samenwerking met zorgverzekeraar**
- **Samenwerking met zorgaanbieders**
- Informele zorg door vrijwilligers en mantelzorgers

De actuele opgaven voor jaar 2021 zoals opgenomen in de programmabegroting zijn vetgedrukt

Doelstellingen en indicatoren (gewenste maatschappelijke effecten)

doelstelling	indicator	waarde			Norm 2021
		2020	Q1 2021	Q2 2021	
Gezamenlijke financiering door gemeente en ZV als beide profiteren van de opbrengst	De opgaven en resultaten op dit thema kunnen niet worden gekwantificeerd. De voortgang en bereikte resultaten op dit thema worden kwalitatief beschreven.	N.v.t	N.v.t	N.v.t	N.v.t
Beschikbaar blijven van zorg		N.v.t	N.v.t	N.v.t	N.v.t
Betaalbaar blijven van zorg		N.v.t	N.v.t	N.v.t	N.v.t

Voortgang beleidsopgaven 2021

Dit onderdeel beschrijft de in de rapportageperiode behaalde resultaten, evt. afwijkingen van programmabegroting en relevante in-/externe ontwikkelingen

Opgaven <i>Betreft vetgedrukte beleidsopgaven 2021</i>	Toelichting voortgang (resultaten, evt. afwijkingen, ontwikkelingen)
Samenwerking met de zorgverzekeraar	In de werkgroepen (ouderen, GGZ en preventie & gezondheid) wordt gewerkt om voor einde 2021 op basis van data, knelpunt(en) te beschrijven, gewenste einddoelen te formuleren en oplossingsrichtingen te bepalen.
Samenwerking met zorgaanbieders: Gedeelde zorg	De modernisering van Gedeelde Zorg en het formaliseren van het samenwerkingsverband ligt op schema. Verwacht wordt dat Gedeelde Zorg begin 2022 in de vorm van een vereniging verder gaat. <i>Dataplatform Midden-Holland</i> Alle gemeenten hechten veel waarde aan de waarborging van privacy. De Functionarissen Gegevensbescherming in de gemeenten zijn niet eensluidend in de beoordeling van de Data Protection Impact Assessment (DPIA). Het streven is om voor het eind van dit jaar helder te hebben welke gemeenten deelnemer worden in het Dataplatform Midden-Holland. Lukt dit niet dan bestaat het risico dat besluitvorming pas na de gemeenteraadsverkiezingen 2022 plaatsvindt. Worden de gemeenten geen deelnemer in het Dataplatform Midden-Holland dan kunnen de deelnemende organisaties in het platform in principe alsnog data met elkaar delen maar dan zonder input van de gemeentelijke gegevens.

Aandachtspunten en risico's

Samenhang met WLZ en ZV

De afstemming tussen gemeente en de zorgverzekeraar in het kader van de WLZ is een aandachtspunt. Zeker bij de oudere doelgroep zijn schrijnende situaties van mensen die veel te lang thuis moeten blijven wonen omdat het zo lang duurt voordat er een indicatie WLZ is. Dit geldt ook bij Beschermd Wonen. De gemeente laat nu de indicatie Wmo of Beschermd Wonen doorlopen totdat er duidelijkheid is over de indicatie WLZ binnen de mogelijkheden van de ZvW. Dit doet de gemeente om de inwoners niet tussen wal en schip te laten vallen. De samenwerking met de zorgverzekeraar op dit punt moet echt beter.

2. Voortgangsrapportage Sturen op kosten maatwerk Jeugd en Wmo

Opgave

Zorg en ondersteuning beschikbaar en betaalbaar houden voor wie dat nodig heeft. Te realiseren door te sturen op de open-einde regelingen voor maatwerkvoorzieningen op grond van de Jeugdwet en de Wmo.

2.1. Sturen op kosten maatwerk Jeugd

Opgave

Om de opgave te realiseren zijn voor Jeugd twee meerjarendoelstellingen geformuleerd, gebaseerd op het aantal cliënten en de gemiddelde kosten per cliënt (zorgzwaarte). Beide doelstellingen tezamen vormen de basis voor de begroting en de sturingsopgave.

Sturen op aantal cliënten

Voor het aantal cliënten is de doelstelling geformuleerd als een verhoudingsgetal: de doelstelling is om *relatief* minder cliënten een maatwerkvoorziening te geven ten opzichte van het totaal aantal jeugdigen in Gouda. Voor het monitoren van de doelstelling is dus ook het aantal inwoners van 0 tot 18 jaar relevant. Dit aantal wordt jaarlijks geactualiseerd aan de hand van bevolkingsopbouw prognoses. In 2019 was het verhoudingsgetal 1 op 7. Doel is toe te groeien naar 1 op 8 in 2024. De ontwikkeling over de jaren is niet lineair, vanwege een dalend aantal jeugdigen in Gouda, de geleidelijke uitstroom / duur van trajecten en het ingroeipad van maatregelen.

Te realiseren doelstelling aantal cliënten in maatwerk:

	Realisatie 2020	Doel 2021	2022	2023	2024
Streefcijfer: 1 op	6,97	6,88	7,2	7,59	8

Sturen op zorgzwaarte

Voor de zorgzwaarte is een doelstelling geformuleerd over de gemiddelde kosten per cliënt. Doelstelling is deze in 2024 weer te stabiliseren. Dit bedrag zal jaarlijks geïndexeerd worden conform de contractuele verplichtingen. Onderstaande reeks is bijgesteld op basis van de indexatie en herijking tot en met 2021.

Te realiseren doelstelling zorgzwaarte:

	Realisatie 2020	Doel 2021	2022	2023	2024
Gemiddelde kosten per cliënt	€ 11.130	€ 12.000	€ 11.996	€ 11.411	€ 11.186
Indexatie	incl	Incl.	ntb	ntb	ntb

Doelstellingen en indicatoren

Doelstelling	Indicator	Realisatie 1 ^e half jaar 2021	Status op basis van 1 ^e half jaar 2021
Aantal cliënten	Verhouding aantal inwoners tot 18 jaar met een maatwerkvoorziening (incl. Jeugdbescherming en -reclassering en pgb) i.r.t. het aantal inwoners tot 18 jaar	1 op 6,61 *	Doelstelling niet op koers: Waarde is lager dan de doelstelling van 6,88
Zorgzwaarte stabiliseren	Gemiddelde uitgaven maatwerk jeugd per cliënt (uitgaven jeugdhulp / aantal jeugdigen met een maatwerkvoorziening)	€ 11.670 **	Doelstelling op koers: Waarde is lager dan doel van € 12.000

* Verhoudingsgetal is bepaald op basis van het aantal unieke cliënten over periode q3 2020 t/m q2 2021.

** op basis van de prognose 2021 gedeeld door aantal cliënten q3 2020-q2 2021.

Toelichting: Over 2020 zijn de doelstellingen gerealiseerd. 2021 laat vooralsnog het beeld zien van een stijgend cliëntenaantal tegen de beoogde doelstelling in. Tegelijkertijd heeft de zorgzwaarte zich positiever ontwikkeld dan verwacht.

De prognose van de uitgaven is voor 2021 gunstig ten opzichte van de begroting. Op basis van de eerste twee kwartalen wordt geschat dat de uitgaven voor 2021 voor Jeugd maatwerk uitkomen op circa € 26 mln. Dit is circa € 1,3 mln lager dan de begroting. Bij het 2e ijkmoment van de Planning en Control cyclus wordt een voorstel gedaan hoe hier financieel mee om te gaan.

In 2020 en begin 2021 had onze samenleving te maken met ingrijpende corona maatregelen. Het is onduidelijk wat het effect hiervan is op de uitgaven aan jeugdhulp. De interpretatie van de cijfers is daarom complexer dan anders. Alhoewel niet aantoonbaar, is de verwachting dat de stijging van het aantal cliënten te maken heeft met de lock-downs en mogelijk inhaalzorg over 2020. Het is op dit moment nog niet duidelijk of dit een incidenteel of een structureel effect heeft.

Alhoewel de prognose gunstig uitvalt, is het college waakzaam op de ontwikkeling van het aantal cliënten in maatwerk en de druk op de voorliggende voorzieningen die de afgelopen maanden hoog was. Het college heeft reeds geld vrijgemaakt om het sociaal team tijdelijk te versterken.

Maatregelen

Sturing op aanbieders.	In 2021 wordt ingezet op een leertraject met regionale budgetplafonds om de sturing en prikkels bij aanbieders te versterken. Dit najaar besluit het college op basis van de geleerde lessen over de koers voor 2022. Zie ook de voortgangsrapportage van het regionaal programma sturen op kosten van juli 2021.
Sturen op de toegang	Beleidsregels financiële eigen kracht. In het eerste helft van het jaar is gewerkt aan het opstellen van beleidsregels om de financiële eigen kracht mee te laten wegen bij de toekenning van jeugdhulp, conform eerdere jurisprudentie. Echter een uitspraak van de Centrale Raad van Beroep in juni van dit jaar, betekent dat gemeenten de financiële draagkracht van een gezin om zelf jeugdhulp te kunnen verlenen niet mogen beoordelen. Daarmee wordt de sturingsruimte van gemeenten beperkt en zet een streep door het voornemen. Bezien wordt wat er nog wel kan.
	Datagestuurde werken: in datasessies wordt met beleid en uitvoering verdiept op trends en ontwikkelingen. Zo wordt inzicht vergroot in indicaties bij aanbieders, de wijze van indicering en waar aanscherping mogelijk is. Dit wordt o.a. benut voor het vaststellen van een werkwijze van aanscherping van de indicering.
De gemeentelijke toegang	Er loopt een screening op dossiers die vanuit de Jeugdwet overgeheveld kunnen worden naar de Wet langdurige zorg (Wlz). Inzet is gericht op versterking van kennis in de uitvoering en bij het sociaal team over dossieropbouw en toegang tot Wlz. In de periode maart t/m augustus 2021 is voor 5 concrete casussen het aanvraagproces van Wlz gestart.
De toegang via autonome verwijzers	Huisartsen pilot: momenteel wordt de evaluatie uitgevoerd. Tegelijkertijd is de capaciteit van de consulent bij het sociaal team uitgebreid met 8 uur per week, vanwege toegenomen drukte (corona gerelateerd). Er wordt toegewerkt naar een voorstel begin 2022 voor verbreding van inzet bij huisartsen op basis van de geleerde lessen in de pilot huisartsen.
	Gecertificeerde instellingen (GI): overleg met GI gestart over hoe gemeente en GI beter kunnen samenwerken op casussen en scherper kunnen vaststellen van bepalingen. De beoogde toets door de gemeente op de bepalingen jeugdhulp (=indicatie door GI), blijkt juridisch helaas niet mogelijk. Een andere grote gemeente in de GI-regio heeft dit geprobeerd, maar dit bleek juridisch helaas niet houdbaar. Overleg over casussen blijft zinvol, ook vanuit het perspectief van integraliteit / ontsluiting naar de gemeentelijke voorzieningen die helpend kunnen zijn de situatie in het gezin te verbeteren. De juridische ruimte voor een gemeente om hierop te kijken, maakt dat de sturing op de bepalingen meer indirect is en het kosteneffect helaas kleiner zal zijn dan gehoopt.
	Verbeteren van het proces behandeling aanvragen zorg door niet-gecontracteerde aanbieders: Analyseren van deze aanvragen: 1. Wat is de reden dat de aantallen sterk zijn gestegen en is hierop actie te ondernemen en 2. Kunnen we de omvang van deze beschikkingen terugbrengen?

Aandachtspunten, ontwikkelingen en risico's

- De juridische ruimte voor gemeenten heeft een aantal ontwikkelingen stilgezet: jurisprudentie op financiële eigen kracht en de juridische toets op de mogelijkheid mee te kijken op bepalingen vanuit de gecertificeerde instellingen zijn tegenvallers in de sturingsopgave. Het Rijk en de VNG zijn in gesprek over een hervormingsagenda. Dit zal mogelijk tot nieuwe keuzes leiden qua rijksbeleid alsmede nieuwe ontwikkelingen in gang zetten.
- De effecten en de maatregelen van corona maken dat de zorgvraag in 2020 afwijkt van een regulier jaar en dus niet meer maatgevend is. Dit maakt het lastig om cijfers en trends te duiden en ook de impact van corona voor 2021 is ongewis. De stijgende cliëntenaantallen zijn een beweging in de verkeerde richting van de doelstelling. De zorgzwaarte ontwikkelt zich wel gunstig.
- De cao voor medewerkers werkzaam in de Jeugdzorg is nog niet bekend. Deze zal echter conform de wettelijke verplichting en jurisprudentie wel verwerkt moeten worden in de reeds herijkte tarieven voor jeugdhulp. Zodra deze bekend is zal dit cao-effect worden doorgerekend en tot een extra bijstelling leiden voor de maatwerkbudgetten jeugd. Dit maakt onderdeel uit van het prijsrisico uit de risicoparagraaf in de begroting.

2.2. Sturen op kosten maatwerk Wmo

Opgave

De sturing op Wmo omvat vier gerichte taakstellingen ten opzichte van de uitgaven 2019, veelal gekoppeld aan concrete maatregelen. Deze taakstellingen zijn geformuleerd begin 2020 en in besluitvorming gebracht bij de begroting in november 2020. Deze omvatten niet het gehele Wmo budget, maar een aantal onderdelen daarvan.

Meer sturing is wenselijk

De uitgaven van de Wmo zijn in 2020 meer gegroeid dan verwacht. Vanwege het open-einde karakter, de vergrijzing en het abonnementstarief dat voorlopig nog niet afgeschaft is, is het wenselijk om tot sturing op het totaal van de Wmo opgaven te komen. Ook in 2021 is nog geen daling zichtbaar.

Gezien de groei in de uitgaven Wmo en de aanwas van m.n. cliënten met een GGZ-achtergrond is het van belang de focus te verbreden. Waar in eerste instantie de taakstellingen Wmo moesten bijdragen aan het oplossen van tekorten in de Jeugdzorg, is het nu zaak de ontwikkelingen van de Wmo-vraag bij de grootste cliëntengroepen ouderen en mensen met GGZ-problematiek te analyseren. De komende tijd moet dit leiden tot inhoudelijk gefundeerde realistische (financiële) doelstellingen en een breder pakket van maatregelen.

Het college wil in twee stappen hiertoe komen. De eerste stap is het opstellen van een verbeterde prognose voor de uitgaven Wmo op grond van demografische ontwikkelingen, de aanzuigende werking van het abonnementstarief en de herijkte tarieven voor gecontracteerde maatwerkproducten.

De tweede stap is het toewerken naar een inhoudelijke doelstelling voor de Wmo, waar ook gerichtere keuzes kunnen bijdragen aan betere grip op deze open-einde regeling. De wijze van sturing wordt dan gelijkgetrokken met de open-einde regelingen bij jeugd. Hier zullen ook de eerder gestelde taakstellingen in worden verwerkt en de beleidsrijke keuzes in worden betrokken. Deze stap is voorzien voor de kadernota volgend jaar.

Ondertussen is gewerkt aan het realiseren van de reeds besloten maatregelen, waaronder het aanscherpen van de toegang en de sturing op enkele gerichte aanbieders.

Taakstellingen

Taakstelling	Omvang (x1.000)				Status
Begeleiding	2021	2022	2023	2024	De taakstellingen zijn geformuleerd t.o.v. de uitgaven 2019. Herijking van de doelstelling is nodig om de financiële realisatie te kunnen monitoren.
	145	425	425	425	
Hulp bij het huishouden	2021	2022	2023	2024	Idem
	20	40	40	40	
Dagbesteding	2021	2022	2023	2024	Idem
	-70	120	140	140	
Hulpmiddelen	2021	2022	2023	2024	Idem, maatregel inhoudelijk afgerond.
	15	15	30	50	

Maatregelen

Investeren in toegang begeleiding (besparing 5%)	Samen met begeleiding jeugd en dagbesteding wordt gewerkt aan een breed pakket aan maatregelen voor het sturen via de toegang. Onderdeel hiervan zijn o.a. een pilot met een gedragswetenschapper/toetser, een richtlijn voor indicatiestelling en het verbeteren van doorverwijzing naar het voorliggend veld.
Omzetten van (een deel van) individuele begeleiding naar groepsbegeleiding	Deze maatregel vergt een regionale aanpak omdat een nieuw product moet worden ontwikkeld en ingekocht. Implementatie op korte termijn is hierdoor niet mogelijk. Het komende half jaar wordt gebruikt om te onderzoeken of de implementatie van deze maatregel wenselijk is of dat er ook andere mogelijkheden zijn te sturen op de individuele begeleiding. Dit hangt ook samen met de resultaten van het sturen via de toegang en het werken met productieverwachtingen.
Investeren in toegang hulp bij het huishouden (besparing 1%)	Een aangescherpte werkinstructie is voorbereid. Hierbij wordt gestuurd op kritisch kijken naar de hoogte van indicaties. Met deze werkinstructie kan geen halt geroepen worden aan de toestroom van nieuwe indicaties die deels wordt veroorzaakt door het abonnementstarief.

Maatregelen

Dagbesteding van inkoop naar subsidie (besparing circa 10%)	Op korte termijn blijkt het omzetten naar een algemene voorziening niet mogelijk vanwege juridische beperkingen en de regionale inkoopafspraken. Via het contractmanagement wordt gericht gestuurd op de grootste groeier. Een eerste oriëntatie op meer integrale benadering van Wmo-dagbesteding en de instrumenten van de Participatiewet is afgerond. Dit wordt vertaald naar een instructie c.q. richtlijn voor de Wmo- consulenten en consulenten werk. Stap 1 is het kennen en ontsluiten van het aanbod binnen de Wmo en de Participatiewet en afstemming in de benadering van de cliënt. De groei van mensen met GGZ-problematiek in de Wmo wordt geanalyseerd en betrokken bij de ontwikkeling van de doelstelling.
Doorvoeren meerdere maatregelen wat betreft hulpmiddelen	Afgerond.
Aandachtspunten, ontwikkelingen en risico's	
- De meeste maatregelen doen een beroep op onze consulenten. Voor de consulenten in de lokale toegang is de aanzuigende werking van het abonnementstarief voelbaar. Tijdige afhandeling van aanvragen heeft daarin prioriteit. Voor de implementatie van maatregelen gericht op sturen op kosten via de toegang, kan dit leiden tot een aangepast tijdpad. - Een belangrijke factor bij toenemende uitgaven in de Wmo is het abonnementstarief, dat een inkomensafhankelijke eigen bijdrage onmogelijk maakt en daarmee een aanzuigende werking heeft. - De effecten van corona maken dat de zorgvraag in 2020 afwijkt van een regulier jaar. Dit maakt het lastiger om cijfers en trends te duiden.	